

leti.

V osnovno šolo je hodil v Laškem, v tedaj dvorazredno trivialko, kjer sta v njegovem času poučevala Vencel Smitko in za njim Tomaž Stuller, ki sta laškimi tržanom še dolgo ostala v najlepšem spominu. Oba učitelja, posebej še Stuller, in tedanji laški nadžupnik Matija Balon so prepoznali nenavadno nadarjenost malega Ignaca. Na njihovo prigovarjanje sta se starša odločila, da gre najstarejši sin v višje šole. Najprej pa je moral Ignac obiskovati tretji razred glavne šole v Celju. Leta 1831 se je vpisal na celjsko gimnazijo, ki je imela šest razredov. Zadnji razred je končal leta 1837 z odličnim uspehom. Nato je odšel v Gradec, kjer je dve leti na liceju študiral filozofijo. Opravljeni študij filozofije je bil pogoj za vpis na univerzo, pa tudi v bogoslovno učilišče, ki je imelo rang višje šole, in ne fakultete. Po novi ureditvi sta študij filozofije nadomestila 7. in 8. gimnazijski razred.

Nato se je vpisal v bogoslovno učilišče v Celovcu, kjer so študirali duhovniški kandidati celovške in lavantinske škofije. Lavantinski bogoslovci so prve letnike opravili v Celovcu, zadnja dva ali enega pa na sedežu lavantinske škofije v Šent Andražu. 4. avgusta 1842 ga je lavantinski knezoškof Ignacij Franc Zimmermann, doma iz Slovenske Bistrice, na sedežu škofije posvetil v duhovnika. **Novo mašo je pel na veliko mašo, 15. avgusta istega leta, v nadžupnijski cerkvi v Laškem.**

Prvo kaplansko službo v Žalcu je opravljal med letoma 1842 in 1844. Nato je bil prestavljen za kaplana v Celje, kjer je služboval do leta 1847, potem je bil prav tam vikar do leta 1854, torej v času, ko je razsajala epidemija kolere in so gradili južno železnico. Življenje v zgodovinsko tako pomembnem kraju, kakor je Celje, ga je najbrž spodbudilo, da se je lotil zgodovinskih raziskav. Tu je zbral gradivo za svojo prvo knjigo Celsko kroniko v slovenskem jeziku. Iz Celja je bil prestavljen za župnika v Mozirje, kjer je služboval od 24. septembra 1854 do 31. avgusta 1865. Njegovo tamkajšnje župnikovanje je ljudem zelo ugajalo. Vir : ddr Jože Maček, Orožnova zgodovina dekanije Laško (nadaljuje prihodnjič)

Maše v prihodnjem tednu 6. NEDELJA MED LETOM, 17.2. 7.00: + živi in + farani 9.00: + Ivan TERŠEK, žena Marija in sorodniki + Anton KOČAR 10.30: + Marko POŽLEP + Majda HRASTNIK, 30. dan (Brstnik)
PONEDELJEK, 18.2., sv. Francšek Regis Clet , duh., muč. 7.30: + Ivana RAMŠAK + Franciška MLAKAR, obl., in vsi + MLAKARJEVI + Štefanija OJSTERŠEK
TOREK, 19.2., sv. Konrad iz Piacenze , spokornik 18.00: + Marija, obl., dva Alojza KLEPEJ in Anton MLAKAR + Janez ULAGA + Ludvik VERBOVŠEK
SREDA, 20.2., sv. Sadot in drugi perzijski muč. 7.30: + Ivan BELEJ in Helena + Majda HRASTNIK (Brstnik) + Darinka DEŽELAK
ČETRTEK, 21.2., sv. Peter Damiani , škof, cerkv. uč. 9.30: Dom starejših Laško 18.00: + Silvestra BAUMKIRHER, 8. dan + Marija, Vinko KRAŠOVC
PETEK, 22.2., Sedež apostola Petra 7.30: + Fanika BOUHA 18.00: + Pavlina ZAVŠEK, 8. dan + Ivo STOPAR
SOBOTA, 23.2., sv. Polikarp , škof, mučenec 18.00: za prednike rodbine + Justina ŠKORJA
7. NEDELJA MED LETOM, 24.2. krstna nedelja 7.00: živi in + farani 9.00: + Marija, obl., Franc GOTER in Karli KLEZIN + Dolfi MIKŠE in Bernarda GREŠAK, obl. 10.30: + Marija PUH, obl., in mož Franc + Franja BENEDEK, obl.

MARTINOVA LILIJA

17. februar 2019, leto 11, št.: 07

200 let od krsta
velikega Laščana
Ignacija Orožna

KAKO PA JE TEBI IME?

Ste se kdaj vprašali, na kakšen način je bilo izbrano vaše ime? Načinov je veliko, danes so tudi precej drugačni kot v preteklosti.

Zdi se, da ima tradicija, prenašanje istih imen od ene generacije na drugo, vse manjši pomen. Pogosto so sina poimenovali po očetu, hčer po mami. Nekdaj je bilo tudi pogosto poimenovanje otrok po znanih politikih, vladarjih (Aleksander, Samo) in književnih junakih (Črtomir, Iztok, Alenčica itd.) V 20. stol., zlasti po 2. vojni, je začel izgubljati tudi verski dejavnik. V slovenski prostor so začela v velikem številu prihajati slovanska in druga nesvetniška imena. Nastal je problem uvrščanja teh imen v krščanski koledar, zlasti če njihovi nosilci želijo praznovati god.

Med pomembnejšimi kriteriji pri izbiranju imen je dejavnik blagolglasnosti. Važno je, kakšen slušni vtis naredi ime, nekateri pa poudarjajo tudi pomembnost dolžine imena, ki naj bi bila v pravem sorazmerju z dolžino priimka.

Izbiranje neobičajnih, redkih, opaznih imen postaja v novejšem času vse bolj pomembno in povečuje izbor imen na slovenskem ozemlju. Takšna imena si uporabniki hitreje zapomnijo, pogosto pa imajo njihovi nosilci težave prav zaradi njihove izjemnosti.

Verjetno je na mestu vprašanje, kaj in koliko od starega in preživetega v prihodnosti še potrebujemo in kaj od tega nas samo še bremeni? Odnos med preteklostjo in prihodnostjo, pri katerem se občutek za sedanost skoraj izgubi, je namreč elementaren za narodov obstoj in razvoj ter njegovo ravnotežje v zgodovini.

Dandanes je seznam osebnih imen v slovenskem prostoru velik in zelo pester (nad 40.000). S sprejemanjem tujih imen verjetno spodkopavamo korenine slovenstva in tradicije, krhamo vez z našo pristnostjo, z našo identiteto. Izbira imena otroku je seveda pravica staršev, ki so božji sodelavci pri posredovanju življenja. Krščanski starši ponavadi za svojega otroka izberejo ime svetnika ali svetnice, ki je na cerkvenem koledarju blizu datumu njegovega rojstva. Ime naj bi povedalo, kaj kdo je, ali bi nakazalo,

kaj naj kdo postane. Ime, ki ga dobimo pri krstu, je ime za večnost. Zakonik cerkvenega prava naroča: »Starši, botri in župnik naj skrbijo, da krščenec ne bo imel imena, ki bi bilo tuje krščanskemu čutu« (kan. 855). /TT/

KRSTNI BOTER

Botrstvo je služba, ki jo Cerkev zaupa svojim pripadnikom z namenom, da pomagajo novim kristjanom pri uvajanju v krščansko življenje. Iz tega sledi, da je botrstvo zaupanje in čast, ki jo starši krščenca izkažejo tistemu, ki ga zaprosijo, da bi bil boter njihovemu otroku. Izbira botra je zelo pomembna naloga staršev, in prav je, da ta korak naredijo premišljeno.

Najprej mora boter živeti svoj krst – z drugimi besedami, biti mora kristjan, potrjen v veri in živeti v evharistični skupnosti. Da je nekdo lahko boter ali botra, ni dovolj, da je znanec, prijatelj, sorodnik družine, nekdo, ki je pomemben v življenju otrokovih staršev. Zaveza botra je precej več kot samo to. Kakšne so torej osnovne dolžnosti dobrega botra?

Boter je prisoten v življenju krščenca, mu je dober krščanski zgled, včasih nadomešča starše v njihovih šibkejših točkah in trenutkih. Zelo pomemben je občutek za sorojence krščenca, da zna tudi z njimi navezati stik, da se ne bo nihče od otrok iz družine počutil odrinjenega ali prikrajšanega. Biti mora usklajen s starši in spoštovati njihove meje, ki jih postavljajo za otroka. Boter s svojim krščencem ustvari zaupljiv odnos, da lahko računa na njegovo pomoč v stiski. Njegova pozornost do krščenca ne sme manjkati ob pomembnih datumih, kot so rojstni dan in veliki krščanski prazniki. V ospredju ni dajanje bogatih daril, ampak majhne pozornosti in veliko prijaznih besed. Kot spremljevalec življenja svojega krščenca spremlja tudi otrokove drobne dosežke in ga pri tem spodbuja. Pri krstu mu je naložena tudi odgovornost, da bo zanj molil. Na ta način mu pomaga živeti življenje v ljubezni do Boga, skupaj s starši se dejavno udeležuje zakramentalnega življenja Cerkve. Boter mora vedno imeti v zavesti, da je luč in kvas v krščanskem življenju svojega krščenca.

Kot kristjani si prizadevajmo, da bo vsak naš potomec deležen prvega in najpomembnejšega zakramenta, ki pomeni vključitev v Cerkev. /DC/

Rojstna in krstna matična knjiga 1796 -1826 je v tem času ob 200 letnici rojstva Ignacija Orožna ponovno postala zanimivi vir o načinu vpisovanja novorojencev, ki so jih prinesli h krstu. Dosledno je zapisan en datum in označen v rubriki kot dan rojstva in krsta. Pri mnogih pa je dodana beseda (Mittag), ki jo lahko razumemo, da so res otroka še v tistem dnevu prinesli k sv. krstu. V tej knjigi, na strani 200 najdemo torej zapis, da je bil 30. januarja 1819 v laškem svetišču krščen **Ignacij OROŽEN, kot najstarejši sin tržana in trgovca Ignaca Orožna in njegove žene Marije, rojene Ramšak.**

Fol 200		Geburtb.			
Jahr Monat und Tag	Stadt, Markt, oder Dorf.	Haus- nummer	Namen	Religion	Ver- schafft.
1819					
30ten	Markt	2	Ignatz abronit geboren und getauft	1	1

Vater.		Mutter.		Namen.	Stand.	Namen.
Ignatz Orožna Handwerker Sänger	Maria Högglin geboren Ramšak	Johann Högglin Herrschler Herrschler Herrschler	Stand M. P. M. P. M. P.	Ja	Ja	Ja

Njegovi predniki so izvirali iz okolice Laškega, iz Radobelj, Olešč in Slivnega, kar je pred koncem svoje življenjske poti predstavil v rodovniku. Orožen je bil z domačim krajem in sorodniki vseskozi tesno povezan. Na svoje prednike, čeprav so bili vsi preprostega kmečkega rodu, je bil zelo ponosen. Starša sta se ukvarjala s trgovino, imela pa sta tudi dve pristavi, kjer sta kmetovala. Ob ljubeznivih starših je Ignac Orožen preživel srečno mladost. Posebno je ljubil svojo mater. Še zadnje dni pred smrtjo je prosil, da so mu prebiral pisma matere (njemu je vid zelo opešal), ki je umrla že pred več kot štiridesetimi